Verbatim records

XIII Riigikogu, IV Istungjärk, Infotund, kolmapäev

Wednesday, 16.11.2016, 13:00

Edited

13:00 Infotund
1. 13:01 Haldusreform
2. 13:08 Idapiiri korrastamise hetkeseis
3. 13:15 Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse tegevus
4. 13:21 Sisejulgeolek
5. 13:30 Konstaablite võimalus tagada oma piirkonna inimeste turvalisus
6. 13:37 Tööjõumaksud
7. 13:45 Riigi rahandus

13:00 Infotund

13:00 Esimees Eiki Nestor
Austatud Riigikogu, tere päevast! Infotund. Kohaloleku kontroll, palun!
Kohaloleku kontroll
Infotunnis osaleb 49 Riigikogu liiget.
Valitsusliikmed, kes vastavad teie küsimustele, on peaminister Taavi Rõivas, ettevõtlusminister Liisa Oviir ja siseminister Hanno Pevkur. Eilsel päeval avaldas kaheksa Riigikogu liiget soovi küsimust esitada, seetõttu annan iga teema arutelul võimaluse ühe lisaküsimuse esitamiseks.

---

1. 13:01 Haldusreform

13:01 Esimees Eiki Nestor
Esimene küsimus on peaminister Taavi Rõivasele. Küsib Dmitri Dmitrijev. Palun!

13:01 Dmitri Dmitrijev
Aitäh, austatud esimees! Austatud peaminister! 12. oktoobril, vastates minu kolleegi Peeter Ernitsa küsimusele, lubas riigihalduse minister Arto Aas: "Aga me arutame valitsuses kindlasti lähima kuu aja jooksul omavalitsuste rahastamise mudeli tulevikustsenaariume." Kuna sellest on möödunud rohkem kui kuu aega ja see teema pakub kohalikele omavalitsustele meeletult suurt huvi, siis äkki oskate öelda, kui kaugele on jõudnud Vabariigi Valitsus omavalitsuste rahastamismudeli ülevaatamisega. Milliseid põhimõttelisi muudatusi on plaanis juurutada?

13:02 Peaminister Taavi Rõivas
Aitäh! Kõigepealt on mul hea meel öelda, et haldusreform käib üle Eesti täie hooga. Kaheksa omavalitsust on juba langetanud otsuse liituda ja praegu on läbirääkimised käimas tervelt 48 liitumispiirkonnas ehk liitumiskõnelusi peab 175 omavalitsust üle kogu riigi. Ainult 10 kriteeriumidele mittevastavat omavalitsust ei pea liitumiskõnelusi, nende puhul tuleb kehtiva seaduse alusel langetada sundliitmise otsus. Liitumiskõnelusi ei pea ka 19 liitumiskriteeriumidele vastavat kohalikku omavalitsust. Nende hulgas on ka mõned väga suured omavalitsused, kellel vältimatut liitumisvajadust ei ole. Nii et lõviosa, ligi 90% Eesti omavalitsustest kas peavad liitumiskõnelusi või on need juba edukalt lõpetanud. Seda esiteks.

Küsimus puudutas tulubaasi. Vastab tõele, et riigihalduse minister Arto Aas on Vabariigi Valitsusele esitanud ettepaneku tulubaasi reformimiseks. Selle ettepaneku üks osa oli muu hulgas kõigi omavalitsuste tulude tõstmine tagasi kriisieelsele tasemele, mis oleks praeguses vääringus 12,13% tulumaksu laekumisest. Peale selle oli mitu konkreetset ideed, kuidas tulumaks saaks omavalitsuste vahel võrdsemalt jaotuda, selleks et tasandada nii hajaasustust kui ka väiksemaid sissetulekuid. Minu hinnangul on tegemist väga heade ettepanekutega. Need mitte ainult ei muuda kõiki omavalitsusi jõukamaks, vaid tagavad ka selle, et üle kogu Eesti oleks omavalitsustel piisav rahastus. Aga nende ettepanekute saatus on lahtine ja küllap te teate, miks.

13:04 Esimees Eiki Nestor
Dmitri Dmitrijev, täpsustav küsimus, palun!

13:04 Dmitri Dmitrijev
Aitäh! Jõgevamaa Omavalitsuste Liit pöördus hiljuti õiguskantsleri poole riigihalduse ministri teavituskirja tõttu, kus räägiti ühinenud omavalitsuste eelistamisest toetusmeetmete eraldamisel. Teavituskirjas oli märgitud, et haldusreformi soovitusliku suuruse kriteeriumi (11 000 elanikku) tuleb arvestada lisatoetuse andmisel eelist andva asjaoluna kõigi riigieelarvest või struktuurivahenditest KOV-idele antavate investeeringutoetuste puhul. Lisaeelistus on ette nähtud ka pärast ühinemist kogu maakonda hõlmavatele KOV-idele. Kuna teie juhitud haldusreformi eesmärk on moodustada vähemalt 5000 elanikuga omavalitsused, kas ei tuleks siis kõiki selle kriteeriumi täitnud üksusi kohelda võrdväärselt?

13:05 Peaminister Taavi Rõivas
Aitäh! Loomulikult tuleb kõiki kohelda võrdväärselt. Hiiumaaga on aga nii, et mõõda, kuidas mõõdad, aga kahte 5000 elanikuga või enam kui 5000 elanikuga omavalitsust Hiiumaale kokku mõõta ei anna. Nii et Hiiumaal tuleks kõikidel valdadel igal juhul omavahel liituda. Hiiumaale ja tegelikult ka Saaremaale, aga kui peaks juhtuma – ma praegu seda ette ei näe –, et veel mõni teine või kolmas maakond liitub üheks omavalitsuseks, siis ka sellele on ette nähtud lisatoetused, et sellist ühinemist veel enam rahastada. Sellel on olnud oma selge mõte. Valitsuse eesmärk on olnud soodustada vähemalt 5000 elanikuga omavalitsuste teket, aga kui jõutakse kokkuleppele, et liitub terve maakond, siis on olnud eraldi eesmärk ka seda veel täiendavalt riigieelarveliste vahenditega toetada. Selleks on päris märkimisväärsed vahendid riigieelarves ette nähtud, et lähiaastatel maksta omavalitsustele senisest märksa heldemat, aga ka märksa motiveerivamat liitumistoetust.

13:06 Esimees Eiki Nestor
Heimar Lenk, täpsustav küsimus, palun!

13:06 Heimar Lenk
Aitäh, lugupeetud eesistuja! Härra peaminister! Ma saan aru, et lähinädalatel võivad seisukohad muutuda ja Eesti riik võib hakata teistmoodi välja nägema kui praegu. Aga milline on teie valitsuse seisukoht maavalitsuste suhtes? Kas maavalitsused tuleks likvideerida või alles jätta? Te olete rääkinud nii ja naa, aga kui vastata jah või ei? Ja millal need siis likvideeruksid?

13:06 Peaminister Taavi Rõivas
Aitäh! Ei, mina sellest küsimusest nii ja naa ei ole rääkinud. Mina olen olnud algusest peale seda meelt, et maavalitsusi tuleks reformida. Meil on valitsuses olemas reformiplaan, milles põhimõtteliselt lepiti kokku 25. augustil, et 15 maavalitsuse ja *circa* 500 töötaja asemel oleks tulevikus üks asutus, kas siis mõne ministeeriumi allasutusena või osakonnana või mitmes eri ministeeriumis paiknevana. Aga põhimõtteliselt tuleks see ressurss kokku koondada ja umbes 100 inimesega see töö ära teha. Ülejäänud ülesanded tuleks koos rahastusega anda omavalitsustele, kes on selleks ajaks suuremad ja võimekamad. See plaan lepiti valitsuses põhimõtteliselt kokku juba 25. augustil, aga me saame suurepäraselt aru, et kahjuks ei ole kõik osapooled valmis nendest kokkulepetest kinni pidama. Seetõttu ei saa mina teile garantiid anda, kas selle plaaniga edasi minnakse. Aga ma arvan, et põhimõtteliselt on see plaan mõistlik ja ratsionaalne ning seda tuleb kompenseerida riigi keskasutuste

üksuste viimisega maakonnakeskustesse. Siis saab tagada selle, et maakonnakeskustes riigi kohalolek *summa summarum* ei vähene. Sellele plaanile on püütud omistada seda, nagu kaoksid maakonnad ära. Selle kohta ma ütlen, et minu hinnangul ei peaks maakonnad ära kaduma. Maakonnal kui administratiivsel jaotusel, kui piirkonna identiteedil on oma ajalooline roll olemas ja omavalitsuste koostöö maakonna tasandil on igal juhul mõistlik. Neid haldusjaotuse piire kaotada mina otstarbekaks ei pea. Küll aga peaksid kaduma maavalitsused.

13:08 Esimees Eiki Nestor
Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

---

2. 13:08 Idapiiri korrastamise hetkeseis

13:08 Esimees Eiki Nestor
Järgmine küsimus on siseminister Hanno Pevkurile. Arno Sild, palun!

13:09 Arno Sild
Aitäh, lugupeetud esimees! Lugupeetud minister! Me teame, et piiri korrastamisega on olnud küllaltki keerulisi probleeme, nii maaomandi tõttu kui ka tegeliku töö pärast. Seal on olnud viivitusi. Kui kaugel ollakse piiri korrastamisega ja kuidas valitsus on mõelnud, millal jõutakse piiri korrastamisega lõpule?

13:09 Siseminister Hanno Pevkur
Aitäh küsimuse eest! Nüüd läheb pikalt, kuigi ainult kaks minutit on aega. Ma andsin mõni nädal tagasi Vabariigi Valitsusele ülevaate sellest, kuidas piiri väljaehitamise olukord on ja millises seisus me oleme. Kui hästi lühidalt kokku võtta, siis infosüsteemi rajamisega oleme graafikus, puhastamisel ja raadamisel on aga väike mahajäämus, seda puhtsisulisel põhjusel: viimasel paaril aastal on olnud selline talv, et 17 kilomeetril on olnud väga keeruline töid teha. Varsti selgub, kas me saame sellel talvel neid töid teha või me peamegi mõistma, et see väga väike jupp Eesti maismaapiirist sellisel kujul raadamist ja puhastamist ei vaja, sest sinna ei ole võimalik minna tehnikaga ega järelikult ka ebaseadusliku piiriületuse eesmärgil. Muus osas on raadamine ja puhastamine tehtud.
Samamoodi on praegu käimas ettevalmistavad tööd elektrivarustuse jaoks. Kui elektrivarustus on sinna viidud, siis saab hakata ehitama konkreetseid piirilõike. Meil on 40 kilomeetri või isegi rohkema jaoks valmis projekt. Eesmärk on esimesel võimalusel alustada n-ö näidispiirilõigu ehitamist 1,6 kilomeetri ulatuses, et vaadata, kas kõik süsteemid, mis piiri peale on planeeritud, ka füüsiliselt töötavad ja piirile sobivad. Sellises seisus me oleme. Mõningane mahajäämus on, peamiselt maade võõrandamise ja piiri raadamisega seoses, aga PPA teeb kõik selle nimel, et sõlmida ehitusleping ja järgmise aasta esimestel kuudel ehitust alustada.

13:11 Esimees Eiki Nestor
Arno Sild, palun täpsustav küsimus!

13:11 Arno Sild
Aitäh! Lugupeetud minister! Seekord lühem küsimus. Kes edaspidi hakkavad raadamise ja võsast puhastamisega tegelema? Senini oli see RMK ülesanne. On teada, et juba praegu kerkib seal mõnes piirkonnas võsa nii kiirelt, et piirivalvuritel on tegemist, kui nad tahavad seal võsa vahel oma ülesandeid täita.

13:12 Siseminister Hanno Pevkur
Aitäh! See oli tõesti mõnevõrra lühem küsimus. Lühike vastus on see, et hoolduse jaoks korraldatakse riigihange. See, kes riigihanke võidab, seda siis ka teeb. Mis puudutab konkreetset piiririba, siis valdavas osas on seal, kus ehitustööd on lõppenud, olukord hoopis teistsugune, alates liivaribast ja lõpetades valvetehnikaga, mis seal on. Hoolduse iseloom hakkab pärast piiri väljaehitamist olema hoopis teistsugune, kui see on praegu. Praegu tähendab hooldus võsa raiumist ja regulaarset võsast puhastamist. Pärast seda, kui piir on valmis, on patrullrajast kuni Venemaa Föderatsiooni ja Eesti

Vabariigi vahelise piirini tegelikult kümme meetrit või natuke rohkem maad selline, mis tegelikult ei eelda enam võsalõikamist, vaid hoopis liiva läbifreesimist ja samamoodi valvetehnika hooldust. Nii et töö iseloom muutub, aga selleks peab olema piir lõplikult valmis ehitatud.

13:13 Esimees Eiki Nestor
Uno Kaskpeit, palun!

13:13 Uno Kaskpeit
Aitäh, härra eesistuja! Härra minister! Nagu ma olen aru saanud, piiri väljaehituse planeerimine ja projekteerimine algas alles selle aasta alguses. Kas tunnistate nüüd ausalt, et see, mis te 2014. aasta lõpus korda saatsite, kui mindi suure tehnikaga piiri äärde, lahmiti ja lõigati ja muudeti piir üldiselt kontrollimatuks, oli planeeritud nagu valimiste-eelne *show?* Selle tõttu on isegi praegu veel osaliselt piirilõike, mida ei ole võimalik valvata. Sellist asja ju normaalselt ei tehta.

13:14 Siseminister Hanno Pevkur
Aitäh! Ma ei ole siin teiega absoluutselt nõus. Kui me tahame, et piiri väljaehitamine saaks toimuda nii, nagu me tõesti soovime ja nagu me seda projekteerime, 100% elektroonilise valvega, siis ei ole võimalik rääkida sellest, et me piirijoont ära ei puhasta. Mida varem me piirijoone puhastamisega algust saime teha, seda suurem tõenäosus oli, et piiri saab ka välja ehitama hakata. Kõik tööd käisid täpselt PPA-ga kokkulepitud graafiku alusel. Loomulikult, selleks et piiri projekteerida, peab seda piirijoont nägema. Seal oli vaja teha geodeesia-, puhastus- ja freesimistöid – seal oli väga palju teha. Seal on vaja jätkuvalt vedada elektriliine ja rajada juurdepääsuteid. See kõik on vajalik selleks, et järgmisel aastal oleks võimalik ehitustöödega pihta hakata. Kui te iga päev selle protsessi sees ei ole olnud, siis ettevalmistavad tööd võivad tunduda väga pikad, aga need on vajalikud just selleks, et piir saaks selline, nagu me oleme seda soovinud, et sellest saaks Euroopa, aga võib-olla ka maailma parim maismaapiir.

13:15 Esimees Eiki Nestor
Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

---

3. 13:15 Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse tegevus

13:15 Esimees Eiki Nestor
Järgmine küsimus on ettevõtlusminister Liisa Oviirile. Kalle Palling, palun!

13:15 Kalle Palling
Aitäh, austatud eesistuja! Austatud minister! Mul on küsimus teie sekkumise kohta EAS-i tegevusse 12. oktoobril. Jutt käib Ermamaast. 12. oktoobril te kommenteerisite seda Ärilehele nii: "Tänaseks pole ilmnenud asjaolusid, mis tingiksid otsuse muutmist." 14. oktoobril te ütlesite, et olete andnud EAS-i nõukogule käsu teha audit. 3. novembril te ütlesite: "Ministrina ma ei saagi sekkuda EAS-i igapäevatöösse ja mul jäi üle uskuda, et juhatus on teinud oma tööd korralikult." Aga 4. oktoobril selgus, et tegelikult te teadsite juba augustis täpselt, mis on selle otsuse taga. Millest teie heitlik meel ja otsustamatus, et te mitme päeva jooksul olete andnud nii erinevaid kommentaare selle teema kohta?

13:16 Ettevõtlusminister Liisa Oviir
Aitäh! See küsimus oli selline, et mitmed sõnad olid eksitaval kombel ja ebatäpse tsitaadi kujul toodud, mis annab mulle võimaluse seda aegrida veidi paremini esile tuua, selleks et näidata, kuidas see situatsioon reaalselt kujunes. EAS-i asutaja õigustes on ettevõtlusminister, praegu siis mina. Igal nädalal käib üks EAS-i juhatuse liikmetest ettevõtlusministri juures koosolekul ning annab ülevaate, mis on need teemad, mis on iga päev laual, ja loodetavasti räägib ka suurematest eesmärkidest. Konkreetselt Ermamaa kaasusest oli juttu augustis. Juhatuse esimees markeeris ära, et selle kohta on tulnud päringuid. Rohkem sellel teemal tollel hetkel juttu ei olnud. Vahetult enne presidendi vahetumist oli sellest uuesti juttu. Siis rääkis juhatuse esimees sellest teemast natukene põhjalikumalt, sh rääkis ta tagasinõudeprotsendist. Minu küsimus oli üldsõnaline, et kas see on õiglane protsent. Juhatuse esimees

vastas selle peale, et see on niimoodi ja seda muuta ei ole võimalik. Loomulikult on minu asi usaldada organisatsiooni juhti, lasta tal oma tööd teha ja see asi korda ajada. Hiljem ...

13:18 Esimees Eiki Nestor
Aitäh, proua minister! Ühele küsimusele saab vastata kaks minutit. Kohe saab edasi vastata, sest Kalle Pallingul on täpsustav küsimus. Palun!

13:18 Kalle Palling
Aitäh! Ma saan teist ühest küljest täiesti aru, et te ei tahtnud sekkuda EAS-i tegevusse, aga teiselt poolt te ühel hetkel otsustasite, vaatamata sellele, et ka õiguskantsler Ülle Madise on pidanud riigi asutatud ühingute tegevusse sekkumist halvaks tavaks, siiski seda teha. Minu küsimus on see, miks te siis seda juba augustis ei teinud. Siis oleks saanud ära hoida Eesti maine kahjustamise välismeedias ja meie presidendi väga suure ämbritäie veega ülevalamise.

13:19 Ettevõtlusminister Liisa Oviir
Ma olen teiega nõus, et see väga oluliselt kahjustas nii presidendi kui ka organisatsiooni mainet. Augustis anti mulle indikatsioon, et meedia on sellest teemast huvitatud, ja rohkem me sellest ei rääkinud. Mina sain sellest teemast täpsema ülevaate siis, kui mulle öeldi, et otsus saadetakse välja sellisena ja seal on selged juriidilised argumendid. See ei olnud see koht, kus ma oleksin pidanud asuma mingisugust analüüsi tegema. See on juhatuse pädevuses, see on juhatuse vastutus, et need otsused, mis ta teeb, oleksid õiguslikult pädevad. See otsus tehti kiirustades, ma olen seda ütelnud, ja see kiirustamine tõi tõesti kaasa, nagu te väga õigesti märkisite, olulise mainekahju. Ma usun, et organisatsioon võtab selle eest ka vastutuse.

13:20 Esimees Eiki Nestor
Kristjan Kõljalg, täpsustav küsimus, palun!

13:20 Kristjan Kõljalg
Aitäh! Kas ma saan õigesti aru, et teie saite aru, et tegemist oli olulise otsusega, mis võis põhjustada riski, alles siis, kui see risk oli juba täide läinud? Kas tegelikult te teadsite sellest augustis, aga alles siis, kui meedia oli selle n-ö *show* korraldanud, te saite aru, et tegemist on mainekahjuga? See jääb natukene nagu segaseks. Kas te ei osanud siis hinnata, milline võib selle otsuse mõju olla?

13:21 Ettevõtlusminister Liisa Oviir
Aitäh! Rõhutan veel kord, et augustis oli see info, mis mulle anti, ühene. See oli see, et presidendile kümme aastat tagasi antud toetuse kohta on tulnud päringuid. Rohkem mul sellel hetkel mingisugust infot ei olnud. Mina ei pidanud vajalikuks seda küsida ja juhatus ei pidanud vajalikuks mulle seda anda. Ma ei ole päris nõus sellega, et meedia tegi sellest *show*. Ma ütleksin, et meedia juhtis tähelepanu mitmele valukohale, millele organisatsioon ei osanud tol hetkel adekvaatselt reageerida.

13:21 Esimees Eiki Nestor
Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

---

4. 13:21 Sisejulgeolek

13:21 Esimees Eiki Nestor
Järgmine küsimus on siseminister Hanno Pevkurile. Anneli Ott, palun!

13:21 Anneli Ott
Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud minister! PPA plaanib tuleval aastal liita Lõuna-Eestis kolm politseijaoskonda – Võru, Valga ja Põlva jaoskonna – Kagu jaoskonnaks. Varem on järgmise aasta

eelarve kontekstis nenditud, et PPA-d järgmistel aastatel koondamine ees ei oota. Ometi on käsile võetud Kagu jaoskonna katseprojekt, mille õnnestumise korral tekib potentsiaalne olukord, et projektiga liigutakse ka teistesse jaoskondadesse. Kuidas te seda olukorda selgitate?

13:22 Siseminister Hanno Pevkur
Aitäh hea küsimuse eest! Jah, see suunis on Vabariigi Valitsusel põhimõtteliselt otsustatud, et PPA ei pea n-ö käsu korras või etteantud arvude alusel töötajate arvu vähendama. See aga ei tähenda, et PPA ei võiks ise oma töö ümberkorraldamiseks muudatusi teha, kui selleks vajadus on. See, mis on Võru-, Valga- ja Põlvamaal praegu katsefaasis, on tulenenud selgest soovist ühtlustada juhtimistasandeid ja anda vajaduse korral ka lisaressursse maakonnaüleseks reageerimiseks. Vaatame võrdluseks kahte jaoskonda, näiteks Narva ja Valga jaoskonda. Valga jaoskonnas on tööl umbes 60 inimest. Kui me arvestame, et teenistus toimub seitse päeva nädalas ööpäev läbi ja osa töötajaid võivad olla haiged, koolitusel jne, siis me näeme, et jaoskonnajuhil on iga päev juhtida kümmekond inimest. Nii et umbes iga kümne inimese juhtimiseks on jaoskonnajuht. Narvas on olukord hoopis teistsugune, sest selle jaoskonna koosseisus on umbes 250 inimest. Jaoskonnajuhtide vastutus on olnud siiani väga ebavõrdne. Selleks, et ka ressursse paremini liigutada – kui Valgamaal on vaja rohkem ressursse, siis on võimalik neid Võrust või Põlvast paremini sinna kanti liigutada, või vastupidi –, ja töö paremaks planeerimiseks on Lõuna prefekt teinud ettepaneku, et võiks proovida kolme jaoskonna ühist juhtimist, anda rohkem vastutust meeskonnatasandile ja saavutada nii ressursside parem planeerimine kui ka parem juhtimine. See on see kandev idee, miks seda projekti proovitakse. Kui see ei tööta, siis on alati võimalik minna vana mudeli juurde tagasi. Kui see aga töötab, võib see olla üks selge näide selle kohta, kuidas ka mujal Eestis saaks edasi liikuda, just selle nimel, et meeskonnatasandile anda rohkem …

13:24 Esimees Eiki Nestor
Aitäh, minister!

13:25 Siseminister Hanno Pevkur
Vabandust! Küsige edasi, siis saame jätkata.

13:25 Esimees Eiki Nestor
Anneli Ott, palun täpsustav küsimus!

13:25 Anneli Ott
Aitäh! Ma täpsustan. Kas selle projekti üks eesmärke ei ole mitte tõsta olemasolevate töötajate palka, mis iseenesest on loomulikult positiivne? Aga see palgatõus toimuks jällegi sisemiste ressursside arvel. Kuidas te hindate, kui palju on üldse võimalik veel PPA-s kokku tõmmata ning töötajaid koondada, et organisatsioon ikkagi toimiks ja suudaks oma funktsioone täita?

13:25 Siseminister Hanno Pevkur
Aitäh! Kagupiirkond on üks keerulisemaid piirkondi politsei järelkasvu mõttes. Vaatamata sellele, et ka seal on teatud teenistusgruppidel lisakoefitsiendid, on väga keeruline seal jaoskondadesse inimesi palgata. See, et Vabariigi Valitsus on järgmise aasta eelarves näinud ette 3%-lise palgafondi kasvu, tähendab lisavahendeid, mida PPA saab kasutada. Kuidas see raha organisatsiooni sees jaotub, seda näitavad eeldatavalt lähinädalad, kui PPA saab need otsused ära teha. Mis puudutab aga seda, kas see projekt võimaldaks ka näiteks patrulltööd tegevate inimeste palka tõsta, siis kindlasti annab see selleks lisavõimaluse, sest ümber korraldatakse eelkõige juhtimistasandit, kus on kõrgemad palgad. Eks sellel ole mitu eesmärki, nagu ma ütlesin. Aga personali järelkasvuga peab pidevalt tegelema. Nagu ma olen varemgi öelnud, jõuab PPA-s järgmise kümne aasta jooksul pensioniikka umbes 1700 politseinikku, mis on üle 40% aktiivsetest politseinikest. See on väga suur hulk ja sellest tulenevalt tuleb jälgida seda, kuidas Sisekaitseakadeemias järelkasvu ette valmistatakse, ja leida ka vahendeid palga tõstmiseks, et need inimesed, kes politseis töötavad, ei peaks sealt kehva palga tõttu lahkuma.

13:27 Esimees Eiki Nestor
Martin Helme, palun täpsustav küsimus!

13:27 Martin Helme
Aitäh, härra spiiker! Lugupeetud minister! Te olite sel nädalal rahanduskomisjonis ja näitasite ühte huvitavat tabelit, kus oli kirjas sisejulgeoleku jaoks mineva summa suhe SKT-sse. Seal oli minu meelest selline väga huvitav korrelatsioon, et Ida-Euroopa riigid kulutasid sisejulgeolekule palju rohkem ja kõige vähem kulutasid läänepoolsed heaoluühiskonnad. Minu meelest kulutasid kõige vähem Taani ja Iirimaa. Mul on küsimus palga kontekstis. Kas asi on selles, et need on riigid, kus on vähem kuritegusid ja kus võib seetõttu vähem politseinikke olla, või makstakse seal politseinikele vähem? Millega selline geograafiline korrelatsioon seotud on?

13:28 Siseminister Hanno Pevkur
Aitäh! Nagu ma rahanduskomisjonis ütlesin, on sellel mitu põhjust. Üks põhjusi on see, et meie 50 aasta või pikema perioodi jooksul akumuleerunud võlg, eelkõige kinnisvaras ja masinapargis, tähendab seda, et me peame ennast järele aitama ja tegema suuri kulutusi, selleks et politseinike ja piirivalvurite füüsiline töökeskkond oleks tänapäevane. Teine pool sellest asjast on see, et meie geograafiline asukoht tingib vajaduse siseturvalisusesse rohkem panustada. Kolmandaks, väikese riigi eripära ongi see, et riiki pidada on kallis. Absoluutarvudes on ju samamoodi: kui me vaatame Taani ja Eesti riigi SKT-d, siis näeme seal vahet. Loomulikult panustab Taani protsendina oluliselt vähem, aga absoluutarvudes võttes kulub nendel politseiteenistuse või kogu siseturvalisuse valdkonna ülalpidamiseks palju rohkem vahendeid. Neljas põhjus on see, et tuleb arvestada süsteemide erinevat ülesehitust. Näiteks on Kesk-Euroopas päästeteenistus omavalitsuste rahastada ega lähe keskvalitsuse arvestusse. Nii et neid põhjuseid on mitu. Tegelikult võiks kirjutada pika loo sellest, kuidas eri riigid siseturvalisuse kulusid erinevalt hindavad ja miks need vahed olemas on. Aga need olid peamised põhjused. Mina olen varemgi öelnud ja olen ka praegu seisukohal, et peale riigikaitse vajaks ka siseturvalisus stabiilseks arenguks umbes 2% SKT-st. Sellest seisukohast ma ei tagane.

13:29 Esimees Eiki Nestor
Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

---

5. 13:30 Konstaablite võimalus tagada oma piirkonna inimeste turvalisus

13:30 Esimees Eiki Nestor
Austatud Riigikogu! Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon on teatanud, et Mart Helme täna küsimust ei esita. Seetõttu esitab järgmise küsimuse siseminister Hanno Pevkurile Raivo Põldaru. Palun!

13:30 Raivo Põldaru
Aitäh, härra esimees! Lugupeetud minister! Riigieelarve seletuskirjas on kirjas nii: "Politsei poolt tagatakse ohtude ja süütegude ennetamise võimekus. [---] Rakendatakse piirkondliku politseitöö mudelit ning koostatakse seda toetav pikaajaline plaan politsei ruumilise paiknemise kohta." Võib-olla selgitate veidikene oma mõtteid selle kohta? Kas see hõlmab ka piirkonnakonstaablite võimekuse suurendamist? Praegu võib maal ühel piirkonnakonstaablil olla teenindada isegi neli omavalitsust. Olid ajad, kui tõepoolest igas omavalitsuses oli konstaabel. Selge, et nende töö on muutunud, aga ikkagi on konstaablil oma piirkonnas väga oluline osa just kohaliku kuritegevuse ennetamisel.

13:31 Siseminister Hanno Pevkur
Aitäh! Te olete väga õigesti aru saanud. Piirkonnapolitseiniku põhiline töö ongi ennetada kuritegevust. Vaatame aega enne 2014. aastat. Siis oli seis selline, et piirkonnapolitseinik, vana hea nimega "konstaabel", tegeles ka menetlusküsimustega, teatud uurimistoimingutega ning veel väga paljude asjadega. Pärast muudatust 2014. aastal on piirkonnapolitseiniku peamine töö ikkagi kohaliku kogukonnaga suhtlemine. Praegune tagasiside on küll selline, et loodud võrgustik ja piirkonnapolitseinikule pandud ülesannete hulk on optimaalne. Tegelikult on hästi oluline vaadata, et me ei jääks kinni sõnasse "konstaabel". Sellesse kinnijäämine oleks kindlasti väga vale. Tuleb vaadata, mis on piirkonnapolitseiniku tööülesanded, kuidas on võimalik tagada võimalikult efektiivne kuritegude kohtueelne uurimine ja võimalikult efektiivne ennetustöö. 2014. aasta muudatuse järelmid annavad

meile võimaluse näha, kui palju piirkonnapolitseiniku töö on muutunud. Kui vaadata tulevikku, siis mina ütlen, et ennetus on kindlasti väga oluline, aga samamoodi tuleb tagada, et oleks olemas uurimisvõimekus ja liiklusjärelevalvevõimekus.

13:33 Esimees Eiki Nestor
Raivo Põldaru, täpsustav küsimus, palun!

13:33 Raivo Põldaru
Aitäh, härra eesistuja! Lugupeetud minister! Ma ei ole mitte aru saanud, vaid ma veidikene tunnen seda valdkonda, kuna ma ise olen ka kunagi vormi kandnud, mitte küll konstaablivormi. Aga küsimus on selline, et kuidas nad jaksavad. Piirkonnad ja teenindatavate elanike arvud on ikkagi väga suured. Kas on mõeldud sellele, et võib-olla on immigratsiooni tõttu piirkonnavolinikul tulevikus vaja veelgi enam teada inimestest, kes seal kogukonnas või tema teenindataval territooriumil elavad, et tal on vaja neid rohkem tunda? Omal ajal oli väga oluline see, et konstaabel teadis ja tundis oma rahvast.

13:33 Siseminister Hanno Pevkur
Aitäh! Väga suur roll minu hinnangul on siin ikkagi haldusreformil. Ma usun, et pärast haldusreformi suudab politsei küll tagada selle, et igas omavalitsuses on üks piirkonnapolitseinik, kes ongi põhipartner ennetustöö tegemisel. Kuidas politsei sisemiselt oma ressursse jaotab, see sõltub eelkõige ikkagi väga palju sellest, milline on ühes või teises piirkonnas vajadus, kas seal on vaja rohkem menetlejaid, rohkem liiklusjärelevalvet või rohkem patrulle. Oluline on see, mis tööd ühes või teises piirkonnas politseilt oodatakse. Selge on see, et näiteks Tallinnas on vaja rohkem menetlejaid ja Kagu-Eestis rohkem kogukonnaga suhtlejaid. See vabadus on politseis kindlasti olemas, et otsustada, millises töölõigus kui palju ressurssi kasutatakse. Siin on loomulikult vältimatu omavalitsuste tagasiside.

13:35 Esimees Eiki Nestor
Martin Helme, palun!

13:35 Martin Helme
Aitäh, härra spiiker! Lugupeetud minister! Ma väga tõsiselt kahtlen, kas inimese võimekus oma piirkonna elanike nägusid meelde jätta ja nende inimestega läbi käia kasvab selle tõttu, kui omavalitsuste piirid vahepealt ära kustutatakse, sest inimesi jääb alles ikka niisama palju. Aga minu küsimus: kui neilt, keda endise nimega kutsuti konstaabliteks, võetakse ülesandeid vähemaks, kas siis, kui mingisuguse kriminaalse juhtumi tõttu on väljakutse, tuleb patrull kiiremini või vähemalt niisama kiiresti kusagilt kohale? Millega on tagatud see, et kriitilises olukorras politsei ikkagi kohale jõuab?

13:35 Siseminister Hanno Pevkur
Aitäh! Iga politseinik teeb oma tööd loomulikult alati politseiniku ametivandest lähtuvalt. Kui on väljakutse, siis ta reageerib sellele. Kui juhtum eeldab näiteks uurija või kriminalisti kohaletulemist, siis ekspert kohale ka tuleb. Seetõttu ongi hästi oluline, et kuna piirkonnapolitseinikul ei ole vajalikus mahus uurimispädevust – võib-olla vanast heast ajast, kui nii võib öelda, teatud konstaablitel teatud uurimisvõimekus on –, siis üha enam ja enam liigub politsei ikkagi teenusepõhise juhtimise poole, et tagada parim võimalik teenus. See parim võimalik teenus saab tulla ikkagi kogemuste põhjal. See, kas läheb kohale uurija või kriminalist ja kas on vaja kaasata ka prokuratuur või mitte, sõltub konkreetsest juhtumist. Aga alati reageerib lähim vaba ressurss. Sealt edasi hakkab menetlus minema oma rada pidi.

13:37 Esimees Eiki Nestor
Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

---

6. 13:37 Tööjõumaksud

13:37 Esimees Eiki Nestor
Küsimus peaminister Taavi Rõivasele. Kristjan Kõljalg, palun!

13:37 Kristjan Kõljalg
Aitäh, hea juhataja! Hea peaminister! Eesti on oma maksusüsteemiga maailmas üsna prominentsel positsioonil, Tax Foundationi hinnangul on meil lausa maailma parim maksusüsteem. Samas me teame, et tööjõumaksud on meil suhteliselt kõrged. Nüüd on moodustamisel uus, vasakkoalitsioon ja meediast võib lugeda mitmeid uusi mõtteid. Keskerakonna esindajad kinnitasid veel eile, et astmeline tulumaks tuleb, teised partnerid püüavad aga väita, et seda ei tule. Üks on aga kindel: tulumaks soovitakse tõsta 26%-le. Pidades silmas seda, et meile on olulised kõrge palgaga töökohad, milline on sinu hinnangul üksikisiku tulumaksu tõstmise mõju Eesti majandusele, eriti investeeringutele, mis toovad Eestisse uusi kõrgelt tasustatud töökohti?

13:38 Peaminister Taavi Rõivas
Aitäh! Mis puutub koalitsioonikõnelustesse, siis ega me nendest ju veel liiga palju ei tea, peale selle, et on öeldud, et soovitakse tööjõumakse tõsta. Seetõttu ma neid teemasid väga konkreetselt praegu ei kommenteeri. Ootame need ettepanekud ära ja siis saab neile hinnangu anda. Rääkides maksusüsteemi üldloogikast – täiesti õige, Eesti maksusüsteemi on hinnatud maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja see on üks põhilisi majanduskasvu aluseid –, tasub meeles pidada, et praegune maksusüsteem, kus on ette nähtud proportsionaalne tulumaks, loodi juba 1990-ndate alguses. Sealt kümmekond aastat edasi olid maksumäärad stabiilsed ja viimased 14 aastat on maksumäärad olnud selgelt langustrendis. Kui 2003. aastal tuli võimule Juhan Partsi valitsus, oli tulumaks 26%, viimase protsendi langetas eelmine ametis olnud valitsus 2015. aastal. Samuti on ametisoleva valitsuse ajal võetud vastu otsus langetada sotsiaalmaks 32%-le. Hästi oluline on see, et tegemist on selgelt sellise trendiga, et tööjõumaksud on languses. See trend on Eestis kestnud juba 14 aastat. Kui see trend kas peatatakse või, mis veel hullem, ümber pööratakse, siis kaasnevad sellega loomulikult selged riskid tulevasele majanduskasvule. See põhjustab kindlasti negatiivset mõju investeeringutele, sest maksusüsteemi stabiilsus on investoritele väga oluline. Nii et kui trend muutub, siis, jah, sellel on negatiivne mõju.

13:40 Esimees Eiki Nestor
Kristjan Kõljalg, palun!

13:40 Kristjan Kõljalg
Aitäh! Ma saan aru, et ainus võimalus majandust maksupoliitikaga toetada on hoida just tööjõumaksude ja ettevõtte tulumaksu määrad madalal ning maksubaasi hoida laiana. Selline on trend siiani ka olnud. Sellel, mis ka teie välja tõite, et see trend oli meil langev, aga nüüd hakkab tõusma, on väga pikaajaline mõju.

13:40 Peaminister Taavi Rõivas
Aitäh! Maksude mõju kohta majanduskasvule tegi OECD juba aastaid tagasi väga põhjaliku uuringu, võttes arvesse eri riikide kogemusi. See uuring ütleb üheselt, et kõige rohkem pärsib majanduskasvu ettevõtte tulumaks, kohe selle järel on mitmesugused tööjõumaksud ehk Eesti mõistes tulumaks ja sotsiaalmaks. Kui tõstetakse mõnda nendest, kas siis ettevõtte tulumaksu, sotsiaalmaksu või üksikisiku tulumaksu, siis selle mõju majandusaktiivsusele on kõige suurem. Jah, ka teistel maksudel on kahtlemata negatiivne mõju majandusele, aga see mõju on väiksem, sest nendega ei maksustata väärtuse loomist. Ettevõtte tulumaksu, üksikisiku tulumaksu ja sotsiaalmaksu peamine häda on see, et need pärsivad kas kasumi või tulu teenimist, aga need on just need asjad, mis maailma edasi viivad ja kasvu genereerivad. Maksusüsteemil on peale fiskaalse ehk eelarvelise mõju aga ka käitumuslik mõju. Aktsiisidega ei soovita mitte ainult täita riigikassat, vaid vähendada ka tarbimist. Enamasti rakendatakse aktsiisi kahjulike kaupade suhtes, see on see üldine loogika. Samamoodi on maksupoliitikaga. Kui pärssida näiteks kõrgema palgaga töökohtade teket selle kaudu, et kehtestada neile suurem maksukoorem – ükskõik, kas astet või kõrgemat määra kasutades, see on juba rohkem tehniline küsimus –, siis tekib kõrgema palgaga töökohti väga suure tõenäosusega vähem. Kui soodustada väga madalaid palkasid, siis need töökohad, mis majandusse luuakse, kipuvadki olema just madala palgaga. Eesti edu on seni taganud võimalikult võrdne maksukoormus kõigile. See on aidanud kaasa sellele, et palgad on kiiresti kasvanud.

13:42 Esimees Eiki Nestor
Martin Helme, palun täpsustav küsimus!

13:42 Martin Helme
Aitäh, härra spiiker! Lugupeetud minister! Ei saa kahjuks küsida teilt mõlemalt, kuigi te olete siin nii üksmeelsed parempoolsusest ja maksudest rääkides. Mina ei poolda astmelist tulumaksu ja meie erakond ei poolda seda. Aga me räägime siin investeeringutest ja majanduskasvust. Me oleme kõik teinud nii, nagu OECD soovitab, ja maksud on täpselt sellised, nagu need peaksid olema. Miks meil majandus ikkagi ei kasva? Miks on meil viimastel aastatel olnud lausa negatiivsed investeeringud? Miks ainus investor, kes meil investeerib, on valitsus, kes künnab maksumaksja raha majandusse sisse ja sellest ikka majanduskasvu ei tule? Mida on selles riigikapitalismis parempoolset?

13:43 Peaminister Taavi Rõivas
Aitäh! See jutt ei vasta küll tõele, et ainult valitsus investeerib. Jah, tõsi on see, et Eesti valitsus on viimastel aastatel investeerinud rohkem kui enamik teisi Euroopa Liidu riike. Osalt on see toimunud Euroopa Liidu toel, osalt on see olnud teadlik valik. Nagu siseminister rääkis, ka näiteks piiri väljaehitamine on sisejulgeoleku valdkonna investeering. Ma arvan, et te nõustute, et seda investeeringut on vaja. Kui me ehitame polügoone või kasarmuid, siis see on investeering riigikaitsesse. Ma arvan, et lõviosa Riigikogu liikmeid ikkagi nõustub, et neid investeeringuid on vaja teha. Nii et ka riigi tehtud investeeringud on väga vajalikud.
Tõele ei vasta ka see, justkui oleks Eestis investeeringute tase teiste riikidega võrreldes kuidagi väga madal. Vastupidi, mis puudutab otseseid välisinvesteeringuid, siis Eesti on olnud ajaloos ja on ka praegu kogu meie regiooni superstaar. Nii Läti kui ka Leedu otsesed välisinvesteeringud aastate arvestuses on absoluutarvudes väiksemad kui meie omad. Kui me vaatame mõne aasta trendi, siis selgub, jah, et me saaksime teha veel paremini. Kindlasti on siin veel potentsiaali ja selle nimel tuleb tööd teha, et investeeringuid siia meelitada. Mina olen seda tööd teinud ja ka teised valitsusliikmed on teinud, väga mitmed ministrid eri erakondadest on selle nimel tööd teinud. Aga võrdluses Läti või Leeduga me häbenema küll ei peaks. See olgu öeldud. Ka siis, kui me vaatame ükskõik millist teist Kesk- või Ida-Euroopa riiki, kes on ajaloo jooksul meie saatusekaaslane olnud, me häbenema ei pea.
Investeeringute saamiseks on igal juhul vaja, et maksukeskkond ja majanduskeskkond tervikuna oleksid ettearvatavad ning investeerimine oleks soodne. Kui soovitakse sellelt kursilt kõrvale pöörata, siis tuleb meeles pidada, et seal on oma ohud. Tuleb ka rõhutada, et kui näiteks uurida eri riikide, sh Eesti olukorda, siis selgub, et ettevõtete kasumid ja investeeringud on väga tugevas korrelatsioonis. Nii et kui võtta neilt suuremat tulumaksu, siis see kindlasti pärsib investeeringuid, selles võib küll päris kindel olla.

13:45 Esimees Eiki Nestor
Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

---

7. 13:45 Riigi rahandus

13:45 Esimees Eiki Nestor
Aga ei maksa kurvastada, sest järgmise küsimuse peaminister Taavi Rõivasele esitab Aivar Sõerd. Palun!

13:45 Aivar Sõerd
Austatud Riigikogu esimees! Austatud peaminister! Enesestmõistetavalt on praegu avalikkuse suure tähelepanu all uue võimuliidu käimasolevad läbirääkimised. Seal on kõlanud üks teema, mis puudutab riigile laenu võtmist. Millised on siin üldse Eesti riigi võimalused, arvestades Euroopa Liidu karmistunud eelarvereegleid ja meie riigi seadusi? Millised on üldse need raamid, mille sees me saame tegutseda ja lisalaenu võtta? Ma viitan ka esmaspäeval ilmunud intervjuule, mille andis Eesti Päevalehele Keskerakonna fraktsiooni esimees. Ta ütles, et laenul on kriteeriumid, laen ei saa olla suurem kui 100 miljonit. Kas rahandusminister on tutvustanud valitsusele mingeid laenuvõtmise lisavõimalusi? Millised üldse on need võimalused, arvestades kehtivaid reegleid?

13:46 Esimees Eiki Nestor
Aitäh, Aivar Sõerd!

13:46 Peaminister Taavi Rõivas
Aitäh! 100 miljonit, millele te küsimuses viitasite, on umbes 0,5% SKT-st. 2017. aasta eelarves on tasakaalukriteeriumi järgi ette nähtud 0,2% struktuurset ülejääki. Eestis kehtiv riigieelarve seadus ütleb, et eelarve peab olema struktuurselt kas tasakaalus või ülejäägis. Nii et seda laenuruumi oleks justkui oluliselt vähem, st suurusjärgus pigem 40 kui 100 miljonit. Kuid kuna praegu on 2017. aasta riigieelarve jõudnud juba parlamendi menetlusse ja eelarveraamistik keelab parlamendil tasakaalupositsiooni halvendada, siis ma ei näe võimalust, et järgmisel aastal saaks eelarve tasakaalu olulisel määral lõhkuda. Nii et pigem me räägime eeldatavalt aastast 2018.
Seal on kaks piiri. Esiteks, meie oma riigi seadus ütleb, et eelarve peab struktuurselt olema vähemalt tasakaalus. See seadus kehtib. Selle muutmine on teoreetiliselt võimalik, aga see kindlasti vähendaks taas, nii nagu ka eelmises vastuses toodud põhjused, Eesti majanduskeskkonna etteaimatavust ja kindlust investorite silmis. Teiseks panevad oma piiri ka Euroopa reeglid. Kogu Euroopas on stabiilsuse ja kasvu pakti reeglid kokku lepitud. Ka seal liigsesse miinusesse minekut pigem taunitakse. See küll ei tähenda, et ei ole riike, kes on miinusesse läinud, aga me teame, et nende käekäik ei ole teab mis hea olnud. Nii et meil on võimalik õppida ka teiste kogemustest ja nende vigu mitte korrata.

13:48 Esimees Eiki Nestor
Aivar Sõerd, palun täpsustav küsimus!

13:49 Aivar Sõerd
Aitäh nende selgituste eest! Ma küsin täpsustuseks üle. Kas ei ole mitte nii, et Eestil võib tulenevalt Euroopa Liidu reeglitest olla võimalus struktuursest tasakaalust kõrvale kalduda, kuna meil on väike riigivõlg ja meie riigirahandus on jätkusuutlik? Peale selle on võimalik taotleda kõrvalekaldumise luba struktuursete reformide jaoks, näiteks lisalaenamiseks. Samas, meie riigisisene seadus ütleb väga rangelt, et eelarve peab olema vähemalt struktuurses tasakaalus, mis tähendab, et laenu saab võtta ainult nominaalse defitsiidi katteks – nominaalne defitsiit ei tohi olla suurem, kui struktuurne tasakaal võimaldab – ja võib-olla ka finantseerimistehingute katteks, kui need ei muuda eelarve tasakaalu.

13:50 Peaminister Taavi Rõivas
Aitäh! Nagu ma ütlesin, tõepoolest on Euroopa reeglid leebemad kui Eesti seadus. Eesti on teadlikult hoidnud ranget eelarve tasakaalu põhimõtet. Seda esiteks sellepärast, et see on olnud meie majanduskeskkonna üks väga selge tugevus, sest meil ei ole olnud vaja suurt osa oma eelarvepirukast jooksvalt ära maksta vanade laenude teenindamiseks. Teiseks on meil olnud põhimõtteline seisukoht, et mitte elada tuleviku arvel. Kolmandaks, me teame, et need riigid, kes on väga palju laenu võtnud, on seda alati teinud ju heas usus. Kõik nad on öelnud, et seda laenu saab kasutada ainult investeeringuteks. Muu asja jaoks, muuseas, Eestis ei tohigi laenu võtta kui investeeringute jaoks, vähemalt riik ei tohi. Loomulikult on laenu võetud ikka investeeringute jaoks, aga me mäletame hästi, mis juhtus nende riikidega, kes on selle Pandora laeka avanud, näiteks 2009. aastal ja kui raske oli neil sellest august hiljem välja saada. Tõsi on muidugi see, et kuna Eesti riigi rahaasjad on hoitud väga heas korras, siis see annab võimaluse päris mitu aastat üsna lahedalt elada ka siis, kui fiskaaldistsipliini enam ei hoita. Jah, see on nagu väga hästi kordaseatud portselanipoega, et kui elevant sinna möllama lasta, siis tulevad jõulised muudatused, aga pole kindel, kas need muudatused on ootuspärased selle poe keskkonna suhtes.

13:51 Esimees Eiki Nestor
Martin Helme, palun täpsustav küsimus!

13:51 Martin Helme
Aitäh, härra spiiker! Lugupeetud minister! Ma jahutaksin teie indu seoses struktuurse tasakaaluga. Umberto Eco "Roosi nimes" oli üks õnnetu tütarlaps, kes tuleriidale saadeti, ja juba enne, kui ta seda ise teada sai, öeldi tema kohta, et see on põlenud liha. See struktuurse tasakaalu seadus, ma pakun välja,

on ka põlenud liha. Ma jahutaksin teie indu veel ja tulen korra eelmise küsimuse juurde tagasi. Piiri väljaehitamine või kaitsepolügooni rajamine ei ole investeering selle sõna klassikalises tähenduses. Investeering peaks raha tagasi tooma, aga need mainitud asjad on kõige tavalisemad avaliku sektori kulud. Tegelikult ei ole meie eelarve ka sel aastal struktuurselt plussis. See on küll praegu paberi peal niimoodi, aga tegelikult mitte. Hää küll. Aga mul on selline küsimus. Rail Balticu rajamisel peaks Eesti riigi omaosalus olema 400 miljoni euro juures. Kust ametist lahkuv valitsus kavatses selle raha võtta?

13:52 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Kõigepealt ei ole ma kategooriliselt nõus sellega, nagu riigipiiri väljaehitamine ei oleks investeering. Loomulikult on investeering, sellepärast et kui meil on paremini valvatud ja turvatud idapiir, siis see teenib dividendi kas või ainuüksi meie julgeolekule. Peale selle on väga praktiline osa sellest investeering röntgenmasinatesse, mille Maksu- ja Tolliamet piirile üles seab. See toob aastate jooksul riigieelarvesse kümneid miljoneid eurosid, sest see vähendab salakaubaveovõimalusi. Samuti vähendab sensoritega aia väljaehitamine, millest siseminister enne väga täpselt rääkis, oluliselt salakaubaveovõimalusi ja parandab riigieelarve laekumisi. Ma ei ole absoluutselt nõus ka sellega, nagu investeeringud riigikaitsesse oleksid lihtsalt tavapärane kulu. Vastupidi, riigikaitsesse tehtavate investeeringute dividend on meie kõige suurem väärtus – see on meie vabadus. Igal juhul tasub riigikaitsesse investeerida ja tasub teha ka riigikaitsekulutusi laiemas mõttes. Need on nii eelarve klassifikaatori mõttes kui ka sisuliselt igal juhul investeeringud.
Teie küsimus puudutas Rail Balticut. Selle valitsusperioodi või, täpsemini öeldes, parlamendivalimiste perioodi lõpuni ehk 2019. aastani on riigi eelarvestrateegias koos eurovahenditega ette nähtud kokku *circa* 250 miljonit eurot. See raha on seal olemas ja see katab kogu ehituse ja projekteerimise vajaduse (peamiselt on tegemist projekteerimis- ja eeltöödega) kuni aastani 2019. Järgmiste aastate vajaduse saab järgmiste riigi eelarvestrateegiatega ette näha igal konkreetsel aastal. Jah, ma saan öelda, et me anname n-ö järgmisele valitsusele üle riigi eelarvestrateegia, kus Rail Balticu jaoks on sees umbes 250 miljonit eurot.

13:54 Esimees Eiki Nestor

Aitäh, peaminister Taavi Rõivas! Aitäh, ettevõtlusminister Liisa Oviir! Aitäh, siseminister Hanno Pevkur! Infotund on lõppenud.